

SYSTEMY EDUKACJI W EUROPIE – STAN OBECNY I PLANOWANE REFORMY

GRECJA WRZESIEŃ 2011

1. Populacja uczących się i język nauczania

Na początku roku szkolnego 2009/10 w kształceniu obowiązkowym publicznym i prywatnym (szkoły podstawowe i średnie I stopnia) brało udział odpowiednio 1 051 297 i 75 828 uczniów. W styczniu 2009 osoby uczące się (3 638 200) stanowiły 32.3% ludności w wieku od 0 do 29 lat.

Językiem nauczania na wszystkich poziomach jest język grecki. Jeśli chodzi o mniejszość muzułmańską, to w szkołach przez nią prowadzonych naucza się zarówno w języku greckim, jak i tureckim.

2. Administracja i finansowanie edukacji

W roku szkolnym 2009/10 93,64% uczniów szkół podstawowych i średnich uczęszczało do szkół publicznych. Prywatne szkoły nie są dotowane, ich działalność jest finansowana z dochodów własnych. Prywatne szkoły podstawowe i średnie są nadzorowane i wizytowane przez Ministerstwo Edukacji, Uczenia się przez Całe Życie i Spraw Religijnych. Nie istnieją prywatne szkoły wyższe.

Nadzór administracyjny jest skoncentrowany na poziomie centralnym, ale w ostatnich latach podjęto działania w celu przekazania pewnych zadań szczeblowi regionalnemu. Ministerstwo Edukacji, Uczenia się przez Całe Życie i Spraw Religijnych opracowuje i wdraża przepisy, zarządza funduszami, koordynuje i nadzoruje własne działania, zatwierdza programy nauczania dla szkół podstawowych i średnich oraz mianuje nauczycieli. Istnieje 13 Regionalnych Urzędów ds. Edukacji nadzorowanych przez Ministerstwo Edukacji wdrażających politykę edukacyjną oraz koordynujących współpracę pomiędzy instytucjami lokalnymi i instytucjami na poziomie centralnym. Urzędy są odpowiedzialne za administrację i nadzór nad innymi placówkami edukacyjnymi w swoim regionie, jak również za koordynację działań lokalnych doradców szkolnych.

Na kolejnym poziomie administracji funkcjonują urzędy edukacyjne w prefekturach i dystryktach, które zapewniają wsparcie administracyjne, nadzorują funkcjonowanie obwodów szkolnych i koordynują współpracę między szkołami.

Dyrektorzy szkół kierują pracą szkół w zakresie administracji i nauczania, koordynują pracę nauczycieli, udzielają im wsparcia merytorycznego i organizują doskonalenie zawodowe.

Rada pedagogiczna zajmuje się wdrażaniem regulacji dotyczących programów nauczania oraz monitorowaniem frekwencji i dyscypliny w szkole. Komitety szkolne, w skład których wchodzi przedstawiciele rodziców i środowiska lokalnego, zarządzają funduszami na ogrzewanie, oświetlenie, remont i wyposażenie szkoły.

Urzędy ds. Edukacji są odpowiedzialne za monitorowanie działania szkół w swoim regionie. Zgodnie z obowiązującą legislacją ocena pracy szkół powinna odbywać się na szczeblu lokalnym, a rada pedagogiczna danej szkoły jest zobowiązana do opracowania raportu ewaluacji wewnętrznej. Raporty regionalne dotyczące ewaluacji pracy szkół w danym regionie są przygotowywane przez regionalne władze edukacyjne.

Uczelnie są finansowane przez władze centralne. Są to instytucje samorządne, podległe Ministerstwu Edukacji.

3. Edukacja przedszkolna

Czterolatki mogą uczęszczać do publicznych lub prywatnych przedszkoli (*nipiagogeia*). Edukacja przedszkolna jest obowiązkowa dla wszystkich 5-latków, natomiast uczestnictwo czterolatek jest pozostawione do decyzji rodziców.

Edukacja w przedszkolach państwowych jest bezpłatna, natomiast przedszkola prywatne pobierają opłaty. Dzieci uczęszczają do przedszkoli położonych w pobliżu miejsca zamieszkania ich rodzin.

Przedszkola są uważane za część kształcenia na poziomie szkoły podstawowej. Pracują w oparciu o krajową podstawę programową dla edukacji przedszkolnej przygotowaną przez Instytut Polityki Edukacyjnej. Maksymalna liczba uczniów w jednej klasie to 25 osób. Rok szkolny trwa 9 miesięcy, a zajęcia w przedszkolu trwają od godziny 8.15 do 12.15, chyba że jest to tak zwane przedszkole opiekujące się dziećmi przez cały dzień (*Oloimera nipiagogeia*), do którego można przyprowadzać dzieci od 7.00 (wymagana jest obecność minimum 5 dzieci) i odbierać je nawet o 16.00. Przedszkola działają od 1 września do 21 czerwca.

Edukacja i opieka dla dzieci 4-letnich i młodszych jest organizowana przez placówki opieki nad dziećmi (*paidikoi stathmoi*) oraz placówki opieki nad niemowlętami (od 6 miesiąca życia) (*vrefonipiakoi stathmoi*) – placówki mogą być prowadzone przez władze lokalne (placówki publiczne) lub podmioty prywatne. Uczęszczenie do placówki nie jest obowiązkowe dla tej grupy wiekowej. W placówkach prowadzonych przez władze lokalne rodzice płacą niewielkie opłaty, a niektóre rodziny mogą być całkowicie z nich zwolnione. Placówki prywatne są pełnopłatne.

W roku szkolnym 2009/10 do przedszkoli publicznych uczęszczało 146 250 dzieci w wieku 4-5 lat, a do prywatnych – 11 656. 36.3% czterolatek uczęszczało do przedszkoli publicznych, a w przedszkolach prywatnych 21.7% dzieci było w wieku 4 lat.

4. Kształcenie obowiązkowe

a) Etapy

Kształcenie jest obowiązkowe w wieku od 5 do 15 lat i jest podzielone na następujące etapy:

<i>Nipiagogeio</i> (przedszkole)	Wiek 5-6 lat
<i>Dimotiko scholeio</i> (szkoła podstawowa)	Wiek: 6-12 lat
<i>Gymnasio</i> (szkoła średnia I stopnia)	Wiek: 12-15 lat

3-letni okres kształcenia na poziomie szkoły średniej I stopnia może się odbywać także w gimnazjach wieczorowych (*Esperina Gymnasia*), które są dostosowane do potrzeb uczniów pracujących i przyjmują słuchaczy, którzy ukończyli 14 lat. Działają także gimnazja wyznaniowe, mniejszości etnicznych, międzykulturowe, eksperymentalne (*Peiramatika*), muzyczne, specjalne itp.

b) Kryteria przyjęć

Jeśli uczeń posiada świadectwo ukończenia przedszkola, to do publicznej szkoły podstawowej przyjmuje się go ze względu na zamieszkanie w rejonie szkoły. Te same zasady dotyczą przyjęć do szkół średnich I stopnia, pod warunkiem, że uczeń otrzymał świadectwo ukończenia szkoły podstawowej.

Edukacja w Grecji we wszystkich publicznych szkołach podstawowych i średnich jest bezpłatna. Dotyczy to także kosztów transportu dzieci do szkół i zakupu podręczników, które są pokrywane z budżetu państwa. Rodziny mogą także wybrać dla dzieci szkoły prywatne, w których pobierane jest czesne. Podwyżki czesnego w szkołach prywatnych są negocjowane z Generalnym Sekretariatem Handlu.

c) Dzienny/tygodniowy/roczny wymiar zajęć

Rok szkolny trwa 175 dni, od 11 września do 15 czerwca w szkołach podstawowych i do 31 maja w szkołach średnich I stopnia. Szkoły są na ogół czynne przez pięć dni w tygodniu, przez 35 tygodni w roku. Tygodniowy wymiar zajęć wynosi od 23 do 35 godzin lekcyjnych, przy czym liczba godzin zależy od klasy lub etapu kształcenia. Lekcja trwa od 40 do 50 minut. Liczba godzin lekcyjnych wynosi 25

godzin w tygodniu dla 2 pierwszych klas szkoły podstawowej, 30 godzin w 4 następnych latach nauki i 35 godzin w trzech latach edukacji na poziomie gimnazjum.

d) Wielkość klas/podział uczniów na klasy

Według regulacji prawnych w szkole podstawowej klasy mogą liczyć maksymalnie do 25 uczniów. W szkołach średnich klasy liczą 25 uczniów (plus minus 10%). Uczniów dzieli się na klasy według wieku. Szkoła podstawowa obejmuje sześć klas, a średnia I stopnia trzy. Wszystkie szkoły są koedukacyjne.

W szkole podstawowej lekcje wszystkich przedmiotów prowadzi jeden nauczyciel, ale takich przedmiotów jak wychowanie fizyczne, języki obce i muzyka uczą nauczyciele danej specjalizacji. W szkole średniej każdego przedmiotu uczy inny nauczyciel.

e) Programy i treści nauczania

Programy nauczania są opracowywane przez Instytut Polityki Edukacyjnej i zatwierdzone przez Ministerstwo Edukacji. Obecne Międzyprzedmiotowe Ramy Programowe dla kształcenia obowiązkowego i związane z nimi programy nauczania poszczególnych przedmiotów mają charakter interdyscyplinarny.

W szkole podstawowej krajowe programy nauczania obejmują następujące przedmioty: religia, język grecki, matematyka, historia, ekologia, geografia, przyroda, wiedza o społeczeństwie, wychowanie artystyczne (np. muzyka), dwa języki obce i wychowanie fizyczne. Program obejmuje także „elementy elastyczne” przeznaczone na prowadzenie tematów międzyprzedmiotowych oraz działania sprzyjające kreatywności.

Wyżej wymienione przedmioty (z wyjątkiem ekologii) są również obowiązkowe we wszystkich klasach szkoły średniej I stopnia. Do przedmiotów obowiązkowych w szkole średniej I stopnia należą również: starożytna greka, chemia, biologia, informatyka i technologie komputerowe, zajęcia z gospodarstwa domowego, technika i orientacja zawodowa.

Nauczyciele są zobowiązani realizować krajowe programy kształcenia oraz korzystać z zatwierdzonych podręczników do poszczególnych przedmiotów biorąc pod uwagę szczególne potrzeby danej klasy, także pod kątem stosowanych metod dydaktycznych. Na początku każdego roku szkolnego Instytut Polityki Edukacyjnej przygotowuje zalecenia dla nauczycieli dotyczące podejścia pedagogicznego i celów nauczania w zależności od przedmiotu nauczania. Podręczniki szkolne, opracowane zgodnie z kryteriami sformułowanymi w Międzyprzedmiotowych Ramach Programowych, są oceniane przez Instytut Polityki Edukacyjnej i przesyłane do Ministerstwa Edukacji w celu ostatecznej akceptacji.

f) Ocena, promocja i kwalifikacje

W szkole podstawowej ocena jest prowadzona przez nauczycieli w sposób ciągły. Oceny semestralne i roczne są opisowe oraz obejmują oceny wyrażone literami poczynając od trzeciej klasy szkoły podstawowej.

Uczeń jest promowany do następnej klasy, z wyjątkiem sytuacji, gdy jest to nieuzasadnione ze względu na niedostateczną frekwencję. Uczeń musi także powtarzać klasę z uwagi na negatywną ocenę jego pracy w klasach 3 i 4 (kiedy oceny D i poniżej dominują w końcowej średniej uzyskanej dla poszczególnych przedmiotów) oraz w klasach 4-5 (ogólna średnia poniżej 4.5 przy maksymalnej 10). Uczniowie kończący klasę szóstą szkoły podstawowej otrzymują świadectwo ukończenia szkoły podstawowej (*Apolytirio Dimotikou*), które uprawnia do rozpoczęcia nauki w szkole średniej I stopnia (*Gymnasio*).

Ocena w szkole średniej I stopnia ma charakter ciągły i opiera się na codziennej pracy w klasie, sprawdzianach pisemnych, zadawanych uczniom pracach oraz na wynikach egzaminów przeprowadzanych na zakończenie roku (*Graptos Anakefalaoitikes Extaseis*).

Promocja jest uzależniona od wyników w nauce. Główne kryterium to oceny uzyskane w grupach przedmiotów „A” i „B”. Grupa przedmiotów „A” jest ważniejsza od grupy przedmiotów „B” w procesie promowania ucznia. Grupa „B” obejmuje wychowanie fizyczne, sztukę i muzykę, ekonomię, technikę oraz orientację zawodową. Pozostałe przedmioty zaliczają się do grupy „A”.

Uczniowie, którzy otrzymali ogólne zaliczenie po ukończeniu trzeciej klasy, otrzymują świadectwo ukończenia szkoły (*Apolytirio Gymnasiou*), uprawniające do wstąpienia do szkoły średniej II stopnia.

5. Szkolnictwo średnie II stopnia i policealne

a) Rodzaje kształcenia

<i>Geniko Lykeio</i> – G.L. (ogólnokształcąca szkoła średnia II stopnia, liceum)	Wiek: 15-18 lat
<i>Epangelmatiko Lykeio</i> – EPA.L. (techniczna szkoła zawodowa, technikum)	Wiek: 15-18 lat
<i>Epangelmatikes Scholes</i> – EPA.S (szkoła zawodowa)	Wiek: 16-18 lat
<i>Instituto Epangelmatikis Katartissis</i> – I.E.K. (policealne instytuty kształcenia zawodowego)	Wiek: 18+

W roku szkolnym 2009/10 spośród wszystkich uczniów liceum 28.4% uczyło się w szkołach technicznych, a 71.5% w ogólnokształcących. Istnieją także alternatywne formy *Lykeia* (wyznaniowe, mniejszości etnicznych, międzykulturowe, eksperymentalne (*Peiramatika*), muzyczne, specjalne, itp.). W roku szkolnym 2010/2011 314 216 uczniów uczęszczało do publicznych dziennych i wieczorowych ogólnokształcących *Lykeio*, technicznych *Lykeio*, oraz szkół zawodowych, natomiast liczba uczniów kształcących się w placówkach prywatnych wynosiła 17 373. Kształcenie w szkole średniej II stopnia obejmuje 3 lata (*Lykeia*) i odbywa się w 2 rodzajach szkół: *Geniko Lykeio* oferującym kształcenie typu ogólnego/akademickiego oraz *Epangelmatiko Lykeio* oferującym kształcenie ogólne oraz techniczno-zawodowe. Działają także licea wieczorowe (*Esperino Geniko Lykeio*) przeznaczone dla uczniów w wieku lat 15 i powyżej. Oferują kształcenie w cyklu 4-letnim obejmujące klasy A, B, C i D.

Szkoły typu *Epangelmatikes Scholes* (EPA.S.) oferują kształcenie w cyklu 2-letnim zorganizowane w podziale na dziedziny zawodowe. Cykl kształcenia można przedłużyć o kolejny, trzeci rok, jeśli istnieją warunki do zorganizowania szkolenia w miejscu pracy. Poza Ministerstwem Edukacji, także inne ministerstwa prowadzą szkoły zawodowe oferujące kształcenie w zawodach związanych z ich resortem.

Uruchomienie liceów technicznych, oferujących specjalności w zależności od społecznych potrzeb kraju, to nowa inicjatywa Ministerstwa Edukacji. Nowy typ szkoły ma zastąpić istniejące licea techniczne od roku szkolnego 2011/2012. Uczniowie przyjęci do pierwszych klas liceów zawodowych we wrześniu 2011 ukończą naukę w nowym typie szkoły – liceum technicznym.

Policealne szkoły *Instituta Epangelmatikis Katartissis* (I.E.K.) oferują 4 semestry kształcenia zawodowego. W przypadku osób, które ukończyły średnie szkoły zawodowe w tej samej lub pokrewnej dziedzinie, szkoły te oferują 2 semestry kształcenia uzupełniającego. Niektóre kursy w I.E.K. są również dostępne dla absolwentów gimnazjum (*Gymnasio*).

b) Kryteria przyjęć

Kandydaci posiadający świadectwo ukończenia szkoły średniej I stopnia (*Apolytirio Gymnasiou*) mogą zostać przyjęci do *Geniko* lub *Epangelmatiko Lykeio* w obwodzie szkolnym, w którym zamieszkują. Uczniowie, którzy ukończyli rok przygotowawczy w *Lykeio* z wynikiem pozytywnym mogą się ubiegać o przyjęcie do *Epangelmatikes Scholes* (EPA.S.), podczas gdy uczniowie *Epangelmatiko Lykeio* mogą także starać się o przyjęcie do szkoły poza rejonem, jeśli szkoła oferuje typ kształcenia specjalistycznego, którym są zainteresowani. Uczniowie mogą się także przenosić z *Geniko* do *Epangelmatiko Lykeio* na początku drugiego roku nauki.

Absolwenci dowolnych szkół średnich II stopnia, w tym szkół zawodowych, mogą starać się o przyjęcie do policealnych (publicznych lub niepublicznych) szkół *Instituta Epangelmatikis Katartissis* (IEK) lub do prywatnych Ośrodków Kształcenia Policealnego. Dorośli absolwenci kształcenia obowiązkowego mogą również być przyjęci do IEK, ale tylko do niektórych programów kształcenia.

Programy i treści nauczania

Programy nauczania dla wszystkich szkół średnich II stopnia opracowuje Instytut Polityki Edukacyjnej. Program kształcenia w *Geniko Lykeio* obejmuje przedmioty ogólne (język i literaturę współczesnej i starożytnej Grecji, historię, matematykę, przedmioty ścisłe, religię, język obcy, technikę, nauki społeczne, wychowanie fizyczne) oraz przedmioty do wyboru, które zależą od profilu kształcenia (profil teoretyczny, naukowy lub techniczny).

Program nauczania w *Epangelmatiko Lykeio* obejmuje przedmioty ogólne (patrz powyżej) oraz przedmioty techniczne – zawodowe, które różnią się w zależności od profilu kształcenia (profil techniczny, usług oraz morski).

Programy nauczania EPA.S (szkoły zawodowej) obejmują przedmioty techniczne – zawodowe oraz kursy w formie warsztatów. W edukacji zawodowej liczebność klas nie może przekraczać 25 osób.

Programy nauczania w *Instituta Epangelmatikis Katartisis* (IEK) obejmują zarówno teoretyczne, jak i praktyczne elementy oraz koncentrują się na nowych metodach dydaktycznych i umiejętnościach, które poprawiają możliwości zatrudnienia dorosłych uczniów. Oferta kształcenia jest przygotowywana w oparciu o proces ciągłych konsultacji z partnerami społecznymi i na podstawie rekomendacji Sekretarza Generalnego ds. Uczenia się przez całe życie (IEK działają pod jego nadzorem), którzy biorą pod uwagę potrzeby regionalnego rynku pracy oraz trendów w zatrudnieniu.

c) Ocena, promocja i kwalifikacje

Uczniowie *Geniko* i *Epangelmatiko Lykeio* są regularnie oceniani przez nauczycieli na podstawie codziennej pracy w klasie, wyników przeprowadzanych przez nauczycieli sprawdzianów oraz egzaminów przeprowadzanych na zakończenie roku. Aby otrzymać świadectwo ukończenia liceum (*Apolytirio Lykeiou*) należy uzyskać przynajmniej ogólną średnią ocenę 9.5 (20 to ocena maksymalna)¹.

Z wyjątkiem *Apolytirio Lykeiou*, oprócz świadectwa ukończenia liceum do wstępu na uczelnie wyższe wymagane jest także posiadanie świadectwa państwowego (*Vevaios*) z wynikami uzyskanymi podczas egzaminu ogólnokrajowego z sześciu ogólnych i związanych z profilem kształcenia przedmiotów. Ogólny wynik podany na świadectwie państwowym uwzględnia także szkolne oceny końcowe, wyniki ewaluacji szkolnej oraz rezultaty egzaminu ogólnokrajowego z sześciu przedmiotów.

Absolwenci *Epangelmatiko Lykeio* otrzymują, oprócz wyżej wymienionych, świadectwo kształcenia zawodowego na poziomie trzecim (*Ptychio Epangelmatikis Ekpaidefsis, epipedou 3*) w oparciu o wyniki egzaminów przeprowadzanych w szkołach.

Ocena prowadząca do promocji ucznia i ukończenia szkoły jest w *Epangelmatikes Scholes* prowadzona na poziomie szkoły, i po ukończeniu cyklu kształcenia z wynikiem pozytywnym uczniowie otrzymują świadectwo kształcenia zawodowego na poziomie trzecim (*Ptychio*, jak wyżej), które w połączeniu z doświadczeniem zawodowym, pozwala im na rozpoczęcie nauki w szkole policealnej IEK.

Uczniowie IEK (szkół policealnych) są oceniani przez instruktorów podczas i po ukończeniu szkolenia. Uczniowie, którzy ukończyli kurs IEK z pozytywnym wynikiem otrzymują Certyfikat Ukończenia Szkolenia (*Vevaios Epangelmatikis Katartisis*) i następnie przystępują do egzaminów końcowych przeprowadzanych przez odpowiednie krajowe i lokalne komisje egzaminacyjne w celu uzyskania policealnego Dyplomu Kształcenia Zawodowego (*Diploma Epangelmatikis Katartisis, epipedou metadeuterovathmias epangelmatikis katartisis*).

6. Szkolnictwo wyższe

a) Struktura

Według regulacji 2916/2001 system szkolnictwa wyższego składa się z dwóch równoległych elementów: sektora uniwersyteckiego (uniwersytety, politechniki, akademie sztuk pięknych oraz uniwersytet otwarty) oraz sektora technicznego (Instytuty Kształcenia Technicznego TEI oraz Szkoła Kształcenia Technicznego i Pedagogicznego).

Regulacja nr 3549/2007 dotyczy zagadnień odnoszących się do kierowania szkolnictwem wyższym w oparciu o ogólne wytyczne, takie jak zwiększanie liczby studentów, jawność, rozliczalność oraz szersza autonomia.

¹ Jeśli ten wymóg nie jest spełniony, uczniowie *Geniko Lykeio* nie otrzymują promocji do następnej klasy lub nie otrzymują świadectwa ukończenia szkoły. W takiej sytuacji uczniowie klasy A i B powtarzają we wrześniu egzaminy pisemne ze wszystkich przedmiotów, których nie zaliczyli. Jeśli wymagania do promocji nadal nie są spełnione, uczeń powtarza rok. Uczniowie klasy C mogą powtórzyć rok w klasie C lub pozostać przy dotychczasowych ocenach semestralnych i przystąpić do egzaminów pisemnych ze wszystkich przedmiotów w czerwcu. Do promocji do następnej klasy lub ukończenia szkoły wymagana jest również odpowiednia frekwencja. Sytuacja w *Epangelmatiko Lykeio* jest nieco inna, głównie ze względu na system grupowania przedmiotów.

Utworzenie Międzynarodowego Uniwersytetu Grecji ma na celu ułatwienie mobilności studentów i zwiększenie liczby miejsc na uczelniach, w szczególności dla studentów z zagranicy. Uniwersytet będzie oferował także studia na odległość.

Helleński Uniwersytet Otwarty oferuje studia na odległość oraz kursy dla dorosłych (w tym studia podyplomowe) opracowując i wykorzystując specjalne materiały dydaktyczne oraz metody dydaktyczne.

W Grecji działają także państwowe nieakademickie instytucje szkolnictwa wyższego, takie jak Wyższa Szkoła Teologiczna lub akademie handlu morskiego oferujące kształcenie o profilu zawodowym w krótkich cyklach (2 do 3 lat), nadzorowane przez ministerstwa inne niż Ministerstwo Edukacji.

Od sierpnia 2011, po konsultacjach społecznych, obowiązuje nowe prawo dotyczące szkolnictwa wyższego obejmujące następujące 3 priorytety:

- Nowa tożsamość, nowe przywództwo, oraz większy nacisk na sprawne zarządzanie instytucją przez jej kierownictwo. Nowe relacje między instytucjami, władzami centralnymi i społeczeństwem są oparte na zaufaniu, rozliczalności i odpowiedzialności.
- Przydatne kwalifikacje: nowa organizacja procesu kształcenia i programów studiów ułatwiająca mobilność i promująca podejście interdyscyplinarne.
- Wzmocnienie narodowego charakteru uczelni w zgodzie z nowym krajowym modelem rozwoju: zintegrowana krajowa strategia umiędzynarodowienia szkolnictwa wyższego.

b) Warunki wstępu

Wstęp do instytucji szkolnictwa wyższego (*Panepistimio*) oraz Instytutów Kształcenia Technicznego (*Technologiko Ekpaideftiko Idryma – TEI*) jest uzależniony od ogólnych wyników uzyskanych przez absolwentów liceum na egzaminach *Vevaiosi*, jak opisano powyżej (punkt 5 c), od liczby dostępnych miejsc (*numerus clausus*) oraz od preferencji kandydatów, którzy wybierają uczelnię i kierunek studiów.

c) Kwalifikacje

Programy studiów pierwszego stopnia trwają od 4 (na większości kierunków) do 5 lat (inżynieria oraz inne kierunki ścisłe) i 6 lat na kierunku medycznym. Studenci którzy ukończyli studia w uniwersytetach i instytutach *TEI* otrzymują tytuł zawodowy *Ptychio* (studia I stopnia).

Uzyskanie *Ptychio* otwiera absolwentom możliwości podjęcia pracy lub dalszych studiów na poziomie studiów magisterskich (roczne studia drugiego stopnia prowadzące do uzyskania *Metaptychiako Diploma Eidikefsis* – tytułu równorzędnego tytułowi magistra), a następnie studiów trzeciego stopnia - doktoranckich prowadzących do uzyskania doktoratu *Didaktoriko Diploma*.

7. Kształcenie specjalne

Regulacja 3699/2008 ustanowiła obowiązkowy charakter kształcenia uczniów z niepełnosprawnością oraz specjalnymi potrzebami edukacyjnymi potwierdzając integralny związek tego typu kształcenia z bezpłatną edukacją publiczną oraz podkreślając wagę idei kształcenia integracyjnego.

Edukacja uczniów z niepełnosprawnością i specjalnymi potrzebami edukacyjnymi jest prowadzona w szkołach ogólnodostępnych lub specjalnych i obejmuje kształcenie uczniów od wieku przedszkolnego do 23 lat.

Diagnozowanie i ocena specjalnych potrzeb edukacyjnych jest prowadzona przez międzydyscyplinarne zespoły w lokalnych ośrodkach oceniania, diagnozy i wsparcia specjalnych potrzeb edukacyjnych (KEDDY). Ośrodki te są odpowiedzialne za wskazywanie najbardziej odpowiednich ścieżek kształcenia dla poszczególnych uczniów i za przygotowanie programów indywidualnego kształcenia. Pracownicy ośrodków współpracują z nauczycielami uczniów o specjalnych potrzebach edukacyjnych i organizują szereg działań wspierających zarówno uczniów, jak i nauczycieli.

W zależności od rodzaju zdiagnozowanych niepełnosprawności i potrzeb uczniowie mogą być kierowani do: a) szkół ogólnodostępnych w ramach których uczęszczają do klasy zwykłej lub integracyjnej, lub b) do szkół specjalnych. Szkoły specjalne działają na poziomie wychowania przedszkolnego oraz kształcenia na poziomie szkoły podstawowej i średniej z uwzględnieniem szkół zawodowych.

Według najnowszych danych Ministerstwa Edukacji, w roku szkolnym 2010/11 7 656 (23.3%) uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi kształciło się w szkołach specjalnych różnych typów i poziomów. W klasach specjalnych w szkołach ogólnodostępnych kształciło się 24 105 (73.4%) uczniów, a w klasach zwykłych w szkołach ogólnodostępnych 1100 (3.3%) uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi.

8. Nauczyciele

Nauczyciele pracujący w przedszkolach i szkołach podstawowych są absolwentami 4-letnich studiów na poziomie uniwersyteckim (głównie w wyższych szkołach pedagogicznych), które kończą się uniwersyteckim tytułem zawodowym *Ptychio*. Nauczyciele szkół średnich I i II stopnia po ukończeniu 4-letnich studiów uzyskują uniwersytecki tytuł zawodowy *Ptychio* w dziedzinie odpowiadającej przedmiotowi, którego uczą, a po podjęciu pracy kończą również trzymiesięczny kurs przygotowujący do zawodu nauczyciela.

Podjęcie pracy w zawodzie w szkołach państwowych (podstawowych i średnich) jest poprzedzone przystąpieniem do egzaminów konkursowych organizowanych przez Radę Wyższą Rekrutacji Urzędników Państwowych (ASEP).

Wszyscy nauczyciele zatrudnieni na wszystkich poziomach edukacji w sektorze publicznym są urzędnikami państwowymi.

Opracowanie: Greckie Biuro Eurydice

Bardziej szczegółowe informacje o systemach edukacji w Europie można znaleźć w prowadzonej przez EURYDICE bazie danych EURYPEDIA: (<http://www.eurydice.org>).

Ostatnia aktualizacja: styczeń 2012